

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

23.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 5. schůze
ze dne 23. února 2022

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států, kterou se ruší rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV /kód Rady 14205/21, KOM(2021) 782 v konečném znění/

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci (Prüm II), kterým se mění rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726, 2019/817 a 2019/818 /kód Rady 14204/21, KOM(2021) 784 v konečném znění/

k návrhu doporučení Rady o operativní policejní spolupráci /kód Rady 14665/21, KOM(2021) 780 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace prvního náměstka ministra vnitra Jiřího Nováčka, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Ondřeje Benešíka a po rozpravě

1. bere na vědomí

návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států, kterou se ruší rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV,

návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci (Prüm II), kterým se mění rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726, 2019/817 a 2019/818/,

návrh doporučení Rady o operativní policejní spolupráci;

2. podporuje rámcové pozice vlády k těmto dokumentům.

Jaroslava Pokorná Jermanová v. r.
ověřovatelka

Ondřej Benešík v. r.
zpravodaj a předseda

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

DOKUMENTY EU

Kodex policejní spolupráce

Informační podklad k návrhu směrnice o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států, návrhu nařízení o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci (Prüm II) a návrhu doporučení o operativní policejní spolupráci

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV

COM(2021) 782 final, kód Rady 14205/21
Interinstitucionální spis 2021/0411/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci (Prüm II), kterým se mění rozhodnutí Rady 2008/615/SVV a 2008/616/SVV a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1726, 2019/817 a 2019/818

COM(2021) 784 final, číslo Rady 14204/21
Interinstitucionální spis 2021/0410/COD

NÁVRH DOPORUČENÍ

Návrh doporučení Rady o operativní policejní spolupráci

COM(2021) 780 final, číslo Rady 14665/21
Interinstitucionální spis 2021/0415/CNS

- **Právní základ:**

Článek 87 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2021) 782)

Článek 16 odst. 2, 87 odst. 2 a 88 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2021) 784)

Článek 87 odst. 3 a 89 Smlouvy o fungování Evropské unie. (COM(2021) 780)

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
10., 26. a 28. 1. 2022
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 1. 2022 (1. kolo)
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup. (COM(2021) 782, COM(2021) 784)
Postup konzultace. (COM(2021) 780)
- **Předběžná stanoviska vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datovaná dnem 23., 27. a 29. prosince 2021, doručená do výboru pro evropské záležitosti dne 5. ledna 2022 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Cílem nového kodexu policejní spolupráce je posílení spolupráce donucovacích orgánů mezi členskými státy a zajištění moderních nástrojů pro výměnu informací. [Návrh směrnice o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států](#) se tak zaměřuje na stanovení jasných společných pravidel pro výměnu informací a posílení společné struktury a účinných nástrojů k této výměně informací.

Součástí nového kodexu policejní spolupráce je také [návrh nařízení o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci \(Prüm II\)](#), který obsahuje technické řešení pro efektivní automatizovanou výměnu údajů, včetně zajištění informací o údajích dostupných v databázích členských států, zajištění dostupnosti většího množství relevantních údajů z vnitrostátních databází, zajištění dostupnosti relevantních údajů z databází Europolu a zajištění účinného přístupu k údajům ve vnitrostátních databázích ostatních členských států. Rámec Prüm II navazuje na stávající průmyský rámec, modernizuje jej a umožňuje interoperabilitu s dalšími informačními systémy Unie.

Kodex policejní spolupráce obsahuje také [návrh doporučení Rady o operativní policejní spolupráci](#), jehož cílem je přispět k vytvoření společných norem, zajistit účinnou a systematickou spolupráci policistů po celé Unii a rozvinout schengenská pravidla. Stávající problémy spočívají mimo jiné v nekompatibilitě používaných komunikačních systémů, nedostatečné koordinaci společných hlídek a operací nebo nedostatečné odborné přípravě a chybějící dovednosti příslušníků policejních útvarů.

Východiskem předkládaných opatření je [strategie bezpečnostní unie EU](#) z července 2020 a [strategie Unie pro boj proti organizované trestné činnosti](#) z dubna 2021. Předmětné návrhy jsou součástí širšího rámce tří centrálních informačních systémů Unie, které jsou v provozu. Jedná se o Schengenský informační systém (SIS), Vízový informační systém (VIS) a systém Eurodac.¹

V oblasti sekundárních předpisů kodex policejní spolupráce navazuje zejména na [nařízení, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti hranic a víz](#), [nařízení, kterým se zřizuje rámec pro interoperabilitu mezi informačními systémy EU v oblasti policejní a](#)

¹ Mimo to se v současné době nacházejí tři nové systémy ve fázi vývoje: Systém vstupu/výstupu (EES), Evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a centralizovaný systém pro identifikaci členských států, jež mají informace o odsouzených státních příslušnících třetích zemí a osob bez státní příslušnosti (systém ECRIS-TCN).

[justiční spolupráce, azylu a migrace, nařízení o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, nařízení o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému \(SIS\) v oblasti hraničních kontrol](#) či [nařízení o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému \(SIS\) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech](#).

Nadnárodní hrozby totiž vyžadují koordinovanou, cílenější a přizpůsobenější reakci. Doporučení o operativní policejní spolupráci a nová pravidla pro sdílení informací tak pomohou zlepšit přeshraniční operace, poskytnou jasné kanály a časové rámce pro výměnu informací a posílí úlohu Europolu. V posledních letech totiž Europol obdržel velké množství biometrických údajů podezřelých a odsouzených teroristů a zločinců z několika třetích zemí, proto je nezbytné zpřístupnit tyto údaje donucovacím orgánům. Nová pravidla podle Komise odstraní informační mezery, posílí se prevence, vyšetřování a odhalování trestných činů v EU a pro všechny v Evropě se zvýší bezpečnost.

- **Obsah a dopad:**

[Návrh směrnice o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států upravuje organizační a procesní aspekty výměny informací](#) mezi donucovacími orgány v EU s cílem přispět k účinné a efektivní výměně těchto informací, a tím chránit schengenský prostor.

Mezi cíle návrhu směrnice patří:

- **zajistit rovnocenný přístup** donucovacích orgánů kteréhokoli členského státu k informacím, které jsou k dispozici v jiných členských státech;
- **zrušit [švédské rámcové rozhodnutí](#)²**, které bylo přijato před Lisabonskou smlouvou a které je v praxi nejasné a brání výměně informací;
- **sblížit společná minimální pravidla** s cílem zajistit efektivní a účinné fungování jednotných kontaktních míst;
- **sjednotit kanál výměny informací** mezi donucovacími orgány s unijním rozměrem;
- **posílit úlohu Europolu** jako centrály Unie pro informace o trestné činnosti u trestných činů, které spadají do jeho mandátu.

Návrh směrnice obsahuje:

obecná ustanovení o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států	- čl. 1 – 3 návrhu směrnice - vymezena oblast uplatňování horizontálních pravidel, základní pojmy a zásady
výměnu informací prostřednictvím jednotného kontaktního místa	- čl. 4 – 6 návrhu směrnice - vymezeny požadavky k žádostem o informace, povinnost jednotného kontaktního místa, taxativní výčet důvodů k zamítnutí žádosti
ostatní výměny informací	- čl. 7 – 8 návrhu směrnice - vymezena povinnost sdílet informace spontánně a povinnost informovat o jakékoli výměně informací na žádost
další pravidla pro poskytování informací	- čl. 9 – 13 návrhu směrnice

² Rámcové rozhodnutí Rady 2006/960/SVV ze dne 18. prosince 2006 o zjednodušení výměny operativních a jiných informací mezi donucovacími orgány členských států Evropské unie

	- vymezen postup v případech nutného soudního povolení, požadavky k ochraně osobních údajů, jazykové požadavky, povinnost informovat Europol a využívání aplikace sítě SIENA
minimální požadavky na zřízení jednotného kontaktního místa	- čl. 14 – 16 - stanovena a rozvedena povinnost každého členského státu zřídit nebo určit jednotné kontaktní místo jako ústřední subjekt koordinující výměnu informací mezi jeho donucovacími orgány a orgány jiných členských států

Další součástí kodexu policejní spolupráce je [návrh nařízení o automatizované výměně údajů pro policejní spolupráci \(Prüm II\)](#), který má zlepšit a usnadnit výměnu informací za účelem prevence, odhalování a vyšetřování trestných činů a teroristických činů mezi donucovacími orgány členských států, ale také s Europolem jako centrálou Unie pro informace o trestné činnosti.

Mezi cíle návrhu nařízení Prüm II patří:

- **poskytnout technické řešení pro** efektivní automatizovanou **výměnu údajů** mezi donucovacími orgány;
- **zajistit**, aby všechny příslušné donucovací orgány měly **k dispozici více relevantních údajů** z vnitrostátních databází v jiných členských státech;
- **zajistit**, aby donucovací orgány měly k dispozici relevantní **údaje z databází Europolu**;
- **poskytnout** donucovacím orgánům **účinný přístup ke skutečným údajům** odpovídajícím „nalezené shodě“, které jsou k dispozici ve vnitrostátní databázi jiného členského státu.

Navrhované nařízení Prüm II obsahuje:

1. **ustanovení o výměně** profilů DNA, daktyloskopických údajů, údajů o registraci vozidel, zobrazení obličeje a policejních záznamů;
2. **popis nové technické architektury pro výměnu dat**;
3. **postupy pro výměnu údajů po zjištění shody** (vrácení souboru základních údajů);
4. **ustanovení o přístupu členských států k biometrickým údajům z třetích zemí uloženým Europolem a o přístupu Europolu k údajům uloženým v databázích členských států**;
5. **ustanovení o ochraně údajů**.

Součástí nového kodexu policejní spolupráce je také [návrh doporučení Rady o operativní policejní spolupráci](#). Policejní spolupráce mezi členskými státy se totiž dle Komise stále značně liší a bez dostatečné úrovně spolupráce mezi policejními silami v členských státech budou pachatelé trestné činnosti nadále využívat rozdílných vnitrostátních jurisdikcí a neoprávněné přesuny nelegálních migrantů budou nadále představovat výzvu. Návrh doporučení rovněž připomíná, že schengenský prostor, který je symbolem propojenosti Unie, je největším prostorem na světě, ve kterém lze cestovat bez omezení, ovšem také opakovaně čelí řadě krizí a výzev.

Návrh předkládá doporučení pro následující oblasti:

1.	doporučení k řešení překážek, které komplikují zásah policistů v jiných	- rozšíření současného seznamu trestných činů, u kterých lze využívat přeshraniční pronásledování
----	--	---

	členských státech	a sledování - odstranění zeměpisných a časových omezení, která některé členské státy zavedly - vyjasnění výkonné pravomoci mezi členskými státy
2.	doporučení k prosazování přeshraniční policejní spolupráce jakožto nástroje pro boj proti převaděčství migrantů a na podporu prevence a odhalování nelegální migrace	- využívání cílené společné operace v konkrétních pohraničních oblastech uvnitř Unie ze strany členských států - zajištění koordinace na vnitrostátní úrovni mezi příslušnými orgány zapojenými do společných operací a orgány příslušnými k dalšímu nakládání se státními příslušníky třetích zemí
3.	doporučení k posílení přeshraniční policejní spolupráce v boji proti obchodování s lidmi a na identifikaci a ochraně obětí	- využívání společných operací ze strany členských států - vyškolení donucovacích orgánů v odhalování případů obchodování s lidmi
4.	doporučení v oblasti přeměny stávajících středisek policejní a celní spolupráce (PCCC) v pohraničních oblastech uvnitř EU na společné policejní a celní stanice (JPCS)	- rozvoj trvalé formy operativní spolupráce ze strany společných policejních a celních stanic
5.	doporučení k zajištění lepšího plánování, koordinace a podpory společných operací v celé Unii	- vytvoření koordinační platformy
6.	doporučení k zajištění účinné dostupnosti informací a komunikace během přeshraničních operací	- vybavení policistů zabezpečenými komunikačními prostředky
7.	doporučení směřující k přechodu ke společné kultuře policejní práce v Unii	- vytvoření společné odborné přípravy a výměnných programů

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda podporuje mezinárodní policejní spolupráci, nicméně některá ustanovení směrnice o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států považuje za obtížně slučitelná s principem subsidiarity. Vláda se domnívá, že směrnice nemá omezovat výměnu informací těch orgánů policejní povahy, které nezajišťují jednotné kontaktní místo, a naopak má umožňovat vhodné odchylky pro prevenci a odhalování trestné činnosti, která se bezprostředně dotýká národní bezpečnosti členského státu. Dle Vlády také tato směrnice nemá měnit způsoby spolupráce, které zavedly členské státy dvoustrannými nebo regionálními instrumenty. Zapojení jednotného kontaktního místa by také v odůvodněných případech podle Vlády nemělo být povinné. Vláda dále souhlasí v obecné rovině s angličtinou jako primárním jazykem policejní spolupráce, nicméně požaduje vyjasnění vztahu tohoto jazykového režimu k jazykovým režimům zavedeným bilaterálními smlouvami a ujednáními.

Vláda považuje průmská rozhodnutí za významný nástroj evropské policejní spolupráce zejména v oblasti potírání trestné činnosti. V oblasti nařízení Prüm II Vláda podporuje rozšíření automatizované výměny informací v oblastech s jasnou přidanou hodnotou. Domnívá se však, že by

návrh mohl obsahovat rozšíření výměny informací o řidičských oprávněních a širší možnosti hledání v registrech vozidel jiných členských států, případně i zavedení výměny balistických stop. Vláda v principu souhlasí s vymezením minimálního obsahu sdělovaných údajů, nicméně považuje za důležité, že poskytnutí dalších údajů bude probíhat podle dalších, podrobnějších předpisů.

Pokud jde o navržené doporučení Rady o operativní policejní spolupráci, Vláda vyjadřuje určité pochybnosti, zda dokument charakteru doporučení dokáže identifikovaná slabá místa přeshraniční spolupráce dostatečně kompenzovat, pokud jsou pravidla pro provádění jednotlivých forem spolupráce definována právními předpisy vyšší síly. Text doporučení se dostatečně nevypořádává se vztahem k existujícím právním nástrojům a není ani zřejmá vazba na další dokumenty a manuály. Definice pojmů v doporučení nejsou dle Vlády kompatibilní s již zavedenými pojmy v jiných evropských předpisech či doporučeních. Vláda pozitivně vnímá snahu směřující k určení jednotného místa pro přeshraniční sledování, nicméně určení SPOC jako tohoto místa, včetně zajištění vyřizování žádostí v režimu 24/7, považuje za zásadně problematické. Vláda také nesouhlasí s vymezením společných policejních a celních služeben, neboť se domnívá, že se jedná o odlišnou formu spolupráce, která má být zachována vedle společných center.

Ve spolupráci se zpravodajem výboru pro evropské záležitosti Ondřejem Benešíkem zpracovala PhDr. Mgr. Eliška Jonášová, Ph.D., odborná konzultantka Parlamentního institutu Kanceláře PS PČR.